

سوالهای درس ۱۲ مطالعات اجتماعی (سفری به تخت جمشید (۱))

۱. آرامگاه کوروش چه نام دارد و در کجا واقع شده است؟
 ۲. کوروش که بود؟ او چگونه پادشاهی بود؟
 ۳. تخت جمشید در حدود سال پیش و به فرمان ساخته شد.
 ۴. معماری اصلی تخت جمشید را اقوام انجام دادند.
 ۵. چه کسانی در ساختن تخت جمشید دست داشتند؟
 ۶. تمام افرادی که در ساخت تخت جمشید شرکت داشتند برای انجام این کار می گرفتند.
 ۷. ستونهای سنگی تخت جمشید بیش از متر ارتفاع دارند.
 ۸. پلکان اصلی تخت جمشید در هر طرف پله دارد.
 ۹. تخت جمشید چگونه ساخته شد؟
 ۱۰. پایتخت هخامنشیان در بود.
 ۱۱. در تخت جمشید جشنهای باستانی هخامنشیان به خصوص برگزار می شد.
 ۱۲. داریوش برای اداره بهتر سرزمینهایش چه کرد؟
 ۱۳. شهربان کیست؟
 ۱۴. مهم ترین و طولانی ترین راهها در زمان داریوش نام داشت.
 ۱۵. چاپارخانه چیست و در کجا ساخته می شد؟
 ۱۶. شش اقدام مهم داریوش را به طور مختصر شرح دهید:
✿ وسعت دادن ایران	✿ تقسیم کشور و انتخاب شهربان	✿ ساختن راهها
✿ ساختن چاپارخانه	✿ ضرب سکه	✿ تشکیل سپاه جاویدان
۱۷. راه شاهی تخت جمشید را به وصل می کند.

درس ۱۲ سفری به تخت جمشید (۱)

آن شب خانواده‌ی آقای امیری و مهمان‌هایشان همه در ایوان خانه دور هم نشسته بودند و درباره‌ی آنچه دیده بودند، گفت‌وگو می‌کردند. آقای امیری گفت: فرداشب مهمان‌های دیگری هم داریم. می‌دانید که پویا، پسرخاله‌ی محسن، دانشجوی رشته‌ی تاریخ است. او دوستی هلندی به نام توماس دارد که به ایران آمده و مثل همه‌ی خارجی‌ها مشتاق است از آثار باستانی کشور ما دیدن کند. آنها فردا از جاهای دیدنی همدان بازدید می‌کنند و شب برای استراحت به خانه‌ی ما می‌آیند.

عصر آن روز مهمانان جدید آمدند و همه دور هم جمع شدند. پویا گفت: ما فردا به شیراز می‌رویم، می‌خواهیم تخت جمشید را ببینیم. علیرضا و محسن گفتند: کاش ما هم می‌توانستیم با شما بیاییم. آقای امیری رو به برادرش کرد و گفت: خوب است بچه‌ها با آنها بروند؛ البته اگر شما و مادر علیرضا اجازه بدهید. پدر علیرضا گفت: از نظر ما اشکالی ندارد. پویا گفت: از اینکه می‌بینم بچه‌ها به دانستن تاریخ کشورمان علاقه دارند، خوشحالم. مادر علیرضا گفت: فقط خواهش می‌کنم با احتیاط رانندگی کنید و همه کمربند ایمنی ببندید.

پاسارگاد

مقبره‌ی کوروش - پاسارگاد

پاسارگاد در حدود ۱۳۰ کیلومتری

شیراز قرار دارد. وقتی اتومبیل به

پاسارگاد رسید، همه پیاده شدند. پویا

به اطراف نگاهی کرد و گفت: ببینید،

آرامگاه کوروش در اینجا قرار دارد. در

این مکان آثار تاریخی دیگری هم هست.

علیرضا پرسید: کوروش که بود؟

پویا جواب داد: کوروش مردی

از قوم پارس بود او پس از جنگ‌های

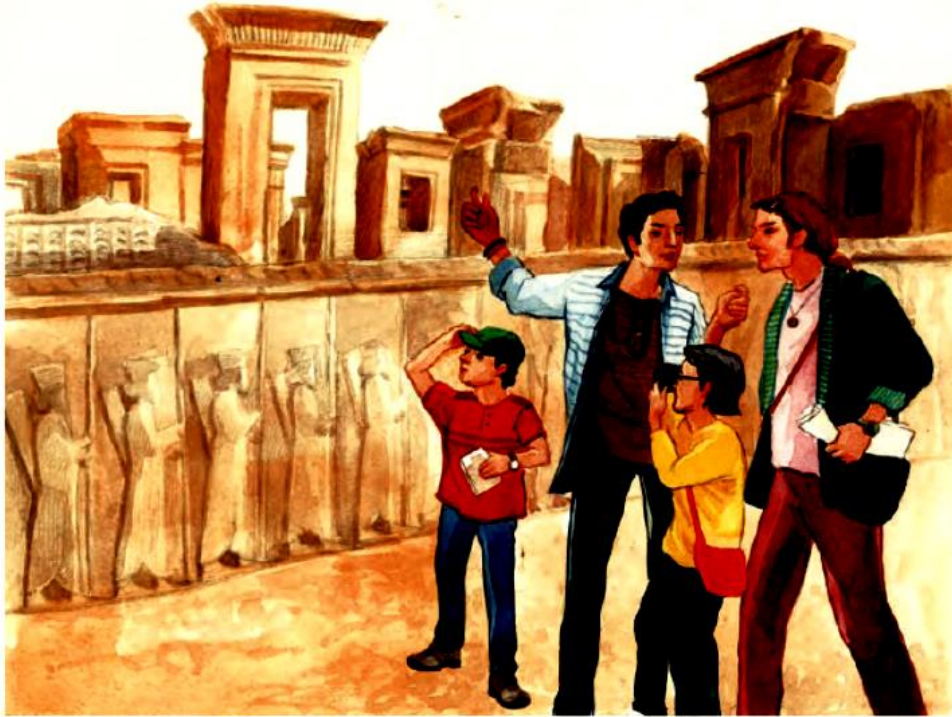
فراوان با مادها آنها را شکست داد و حکومت قدرتمند هخامنشیان را به وجود آورد. کوروش

پادشاهی خردمند و باهوش بود. او با مردم سرزمین‌هایی که فتح می‌کرد با احترام و مهربانی رفتار

می‌کرد.

تخت جمشید

آنها بعد از ظهر آن روز به تخت جمشید رفتند. توماس در حالی که با تعجب به ستون‌های عظیم نگاه می‌کرد، پرسید: چگونه در ۲۵۰۰ سال پیش چنین بنای عظیمی ساخته شده است؟

پویا به زبان انگلیسی برای توماس توضیح می‌داد و بعد سخنانش را برای بچه‌ها به فارسی ترجمه می‌کرد.

او در بخشی از توضیحاتش گفت: در این مکان کاخ‌های وسیعی قرار داشته است که باقی مانده‌ی تالارهای پذیرایی آنها را هنوز هم می‌توانید ببینید. خوب است بدانید که پلکان اصلی تخت جمشید در هر طرف ۱۱۱ پله دارد.

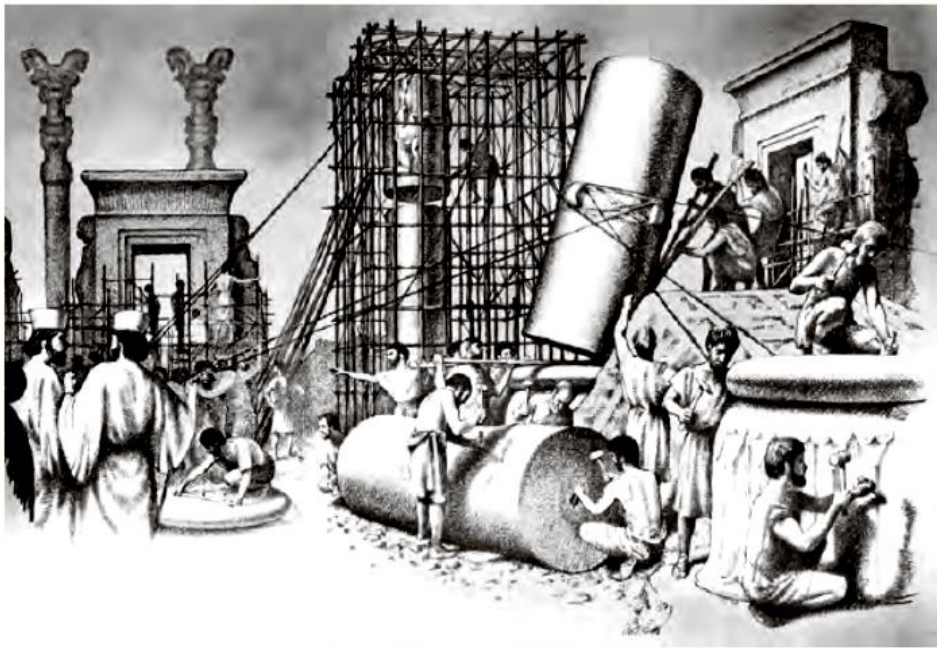
این بنا به فرمان داریوش اول ساخته شد و ساختن آن سال‌ها طول کشید. در ساختن این بنا صدها نفر از اقوام و ملیت‌های مختلف، که در قلمرو هخامنشیان زندگی می‌کردند، شرکت داشتند. آنها برای این کار دستمزد می‌گرفتند. البته معماری اصلی تخت جمشید را اقوام پارسی انجام داده‌اند.

ستون‌های سنگی تخت جمشید بیش از ده متر ارتفاع دارند و از شگفتی‌های معماری جهان هستند.

کارگران سنگ‌ها را از کوه‌های دور و نزدیک می‌بردند و با گاری به این محل می‌آوردند.

بعد هم آنها را با قرقره و طناب بالا می کشیدند. آنها سنگ ها را تراشیده و نقش های زیبایی روی آن کنده اند.

تخت جمشید محل برگزاری جشن های هخامنشیان، به خصوص جشن نوروز بوده است. محسن گفت: پس داریوش از شاهان مهم هخامنشی بوده است.

پویا پاسخ داد: بله، در زمان او ایران وسعت زیادی پیدا کرد. اداره ی این کشور پهناور کار ساده ای نبود. برای همین، داریوش دستور داد آن را به بخش هایی تقسیم کنند. بعد هم برای هر بخش یک شهردان انتخاب کرد.

علیرضا گفت: مثل امروز که کشور ما به چندین استان تقسیم شده است؟ پویا ادامه داد: بله، دقیقاً. یکی دیگر از کارهای مهم داریوش، ساختن راه ها بود.

به دستور او در سرزمین پهناور ایران راه‌های زیادی ساختند. راه‌ها مهم‌ترین وسیله ارتباط میان شهرها و روستاها و پایتخت بودند.

مهم‌ترین و طولانی‌ترین این راه‌ها **راه شاهی** نام داشت. علاوه بر اینها، در کنار جاده‌های اصلی محل‌هایی به نام **چاپارخانه** ساخته شدند.

مطالعات صفحه به صفحه؛ طراح: سمیرا ابوالقاسمی

در چاپارخانه‌ها همیشه اسب‌های تازه‌نفس آماده‌ی حرکت بودند. بیک‌ها (نامه‌رسان‌ها) در آنجا اسب خود را عوض می‌کردند و سوار بر اسب‌های تازه‌نفس، نامه‌ها را به دورترین نقاط کشور می‌رساندند. از دیگر کارهای مهم داریوش این بود که دستور داد سکه‌هایی از طلا بسازند. او همچنین یک سپاه ده‌هزار نفری از سربازان ورزیده که همیشه آماده‌ی جنگ بودند، تشکیل داد.

کاخ داریوش

فعالیت

- ۱- با توجه به فعالیت درس ۹، بگویید که ساختن سکه‌ی طلا به دستور داریوش چه نقشی در داد و ستد و تجارت داشت؟ موجب رونق گرفتن بازرگانی و تجارت و همچنین رشد اقتصاد کشور در آن زمان
- ۲- در جدول زیر جاهای خالی را پر کنید.

نتیجه

اقدام داریوش

اداره بهتر کشور پهناور ایران	تقسیم کشور به بخش‌های کوچکتر و انتخاب شهربان
ارتباط بهتر و سریع‌تری بین شهرها با یکدیگر و با پایتخت به‌وجود آمد.	ساختن راه‌ها
رونق تجارت و بازرگانی	ساخت سکه‌های طلا
آمادگی برای مقابله با دشمن	تشکیل سپاه ده هزار نفری (سپاه جاویدان)

- ۳- کاربرگ‌ی شماره‌ی ۸ (ابزارها و وسایل ایران باستان) را کامل کنید.

به تصویرها نگاه کنید و حدس بزنید که این وسایل چیستند؟ ایرانیان باستان از هر کدام از این وسایل چه استفاده‌ای می‌کرده‌اند؟

دستیند یا بازوبند

گردنبند...

گوشواره....

برای تزئین استفاده می‌کردند.

لوح سنگی یا سکه

ظرف فلزی برای نگهداری مواد غذایی و آب

سکه برای خرید و فروش